

Avtal maskinbefäl

Avtal mellan Sjöfartens Arbetsgivareförbund
och Sjöbefälsföreningen angående löner och
allmänna anställningsvillkor för maskinbefäl som
är anställda i rederier anslutna till Sjöfartens
Arbetsgivareförbund gällande fr o m den
1 februari 2020

Innehållsförteckning

	Sid
§ 1 Avtalets omfattning	3
§ 2 Anställning	4
§ 3 Uppsägning	6
§ 4 Arbetstid	9
§ 5 Övertidsersättning	13
§ 6 Jour- och stopptörnsersättning	14
§ 7 Intjänande av ledighet	16
§ 8 Avräkning av kompensationsledighet	18
§ 9 Semester	20
§ 10 Reseförmåner	24
§ 11 Sjukdom, olycksfall och arbetsskada	25
§ 12 Pensionsföreskrifter och försäkringar	27
§ 13 Allmänna regler	28
§ 14 Dag-, kost- och traktamentsersättningar	30
§ 15 Löner och lönetillägg	30
§ 16 Kollektivavtalets giltighet samt förhandlingar	40

Avtal om lön och allmänna anställningsvillkor för maskinbefäl

§ 1 Avtalets omfattning

Mom. 1

Avtalet gäller för maskinbefäl, som är anställda i rederier anslutna till Sjöfartens Arbetsgivareförbund för tjänstgöring ombord på fartyg.

Mom. 2

För maskinbefäl, som anställs för vikariat eller i övrigt för viss tid, viss säsong eller visst arbete, gäller avtalet med de undantag, som framgår av mom. 3 nedan.

Mom. 3

För maskinbefäl, som kvarstår i tjänst i rederiet efter det att den ordinarie pensionsåldern (65 år) enligt ITP-sjöbefälsplanen uppnåtts, gäller avtalet med följande inskränkningar:

- § 11 mom. 2 gäller endast, om särskild överenskommelse härom träffas mellan rederiet och maskinbefälet.
- Uppsägningstiden framgår av § 3 mom. 4.

Samma gäller för maskinbefäl, som anställts i rederiet efter det att pensionsåldern har uppnåtts.

Mom. 4

Detta avtal medger, att särskild överenskommelse får träffas för fartyg, som har passagerarfartygscertifikat. Särskild överenskommelse får också träffas för specialfartyg eller fartyg i särskild trafik.

Mom. 5

Rederi skall innan arbetsuppgifter inom däck-, maskin- och intendenturavdelningarna utlämnas på entreprenad försäkra sig om att giltigt kollektivavtal föreligger för den personal, som erfordras för ifrågavarande arbetsuppgifter.

§ 2 Anställning

Lagen om anställningsskydd gäller med nedan angivna tillämpningar och avvikelser.

Mom. 1 Anställningsavtal

Skriftligt anställningsavtal **skall** upprättas mellan rederiet och maskinbefålet.

Mom. 2 Anställning tills vidare

Anställning gäller **tills vidare**, om rederiet och maskinbefålet inte har överenskommit om anställning enligt mom. 3 nedan.

Mom. 3 Anställning för viss tid, viss säsong eller visst arbete

Mom. 3:1 Rederiet och maskinbefålet kan överenskomma om anställning för viss tid, viss säsong eller visst arbete, om arbetsuppgifternas särskilda beskaffenhet föranleder sådan anställning.

Maskinbefäl, som kvarstår i tjänst i rederiet efter det att ordinarie pensionsålder (65 år) enligt ITP-sjöbefälsplanen uppnåtts, får anställas för viss tid, viss säsong eller visst arbete.

Samma gäller om ett maskinbefäl anställs i rederiet, efter det att pensionsåldern uppnåtts.

Mom. 3:2 Avtal om anställning för viss tid får träffas, om anställningen avser vikariat.

Med vikariat avses att maskinbefålet ersätter annat maskinbefäl under dennes frånvaro.

Mom. 3:3 Avtal om anställning för viss tid, dock för högst 6 månader inom 2 år, får träffas för att avlasta vid tillfällig arbetstopp.

Mom. 3:4 Rederi, som avser anställa maskinbefäl enligt mom. 3, skall underrätta Sjöbefälsföreningen (i första hand den lokala arbetstagarorganisationen), innan anställningsavtal ingås.

Mom. 3:5. Provanställning

Avtal får träffas om anställning på prov om prøvotiden är högst sex månader.

Ordinarie befattning får ej upprätthållas genom provanställningar som avlöser varandra.

Om den centrala fackliga organisationen anser att en arbetsgivare använder sig av provanställningar på ett inte godtagbart sätt, kan organisationen med omedelbar verkan säga upp arbetsgivarens rätt att provanställa.

En arbetsgivare, som avser att ge en arbetstagare besked om att en provanställning skall avbrytas i förtid eller avslutas utan att övergå i en tillsvidareanställning, skall underrätta arbetstagaren om detta minst två veckor i förväg. Motsvarande gäller för arbetstagaren om denne vill avbryta provanställningen. Sker ingen sådan underrättelse från arbetsgivaren eller arbetstagaren, övergår provanställningen i en tillsvidareanställning.

Arbetsgivaren skall informera lokal facklig organisation om provanställningsavtal som ingås.

Protokollsanteckning: Parterna är överens om att provanställning främst skall tillämpas för yngre befäl.

Mom. 3:6 Är maskinbefäl anställt enligt mom. 3 ovan och tiden går ut, medan fartyget är till sjöss, gäller anställningsavtalet till fartygets ankomst till hamn. Avtalet upphör dock inte i utländsk hamn, som fartyget anlöper enbart för bunkring eller annat kortvarigt besök av säkerhetsskäl.

Mom. 4 Befattningar

Beroende på antalet maskinbefälsbefattningar i fartyget skall maskinbefälet mönstras under benämningarna och i ordningen: teknisk chef, 1:e fartygsingenjör och 2:e fartygsingenjör.

Mom. 5. Bisyssla

Maskinbefäl som, under sin betalda ledighet, önskar tjänstgöra hos annan arbetsgivare, skall inhämta skriftligt tillstånd från sin ordinarie arbetsgivare innan sådant anställningsavtal ingås. För det fall detta inte sker, betraktas maskinbefälet likväl som tjänstledig under den tid vederbörande är anställd hos annan arbetsgivare.

Mom. 6. Läkarintyg för sjöfolk

För att ett befäl skall kunna tjänstgöra i befattning ombord skall ett läkarintyg för sjöfolk vara utfärdat av en till rederiets företagshälsovård ansluten läkare eller en läkare godkänd av lokala parterna. Kostnaden för läkarintyg för sjöfolk betalas arbetsgivaren. Reskostnader för billigaste färdmedel betalas av arbetsgivare om resvägen överstiger 5 mil enkel resa.

Om ett befäl inte erhållit godkänt läkarintyg för sjöfolk enligt föregående stycke har denne, på yrkande av lokal facklig organisation, rätt till ytterligare en läkarundersökning av en mellan lokala parter utsedd läkare. Kostnaden för läkarintyg för sjöfolk och reskostnader för billigaste färdmedel betalas av arbetsgivaren.

§ 3 Uppsägning

Mom. 1 Uppsägning från maskinbefälets sida

Tekniska chefen har 3 månaders uppsägningstid. Uppsägningstid från övriga maskinbefäls sida är följande:

Anställningstid i rederiet/rederikoncernen	Maskinbefälets uppsägningstid i månader
Mindre än 5 år	2
Fr o m 5 år (i följd)	3

Mom.2 Uppsägning från rederiets sida

Mom. 2:1 Uppsägningstiden från rederiets sida är följande, om inte annat följer av mom. 2:2, mom. 3 eller mom. 4 nedan:

Anställningstid i rederiet / rederikoncernen	Rederiets uppsägningstid i månader					
	Ej fyllt 25 år	Fyllt 25 år	Fyllt 30 år	Fyllt 35 år	Fyllt 40 år	Fyllt 45 år
Maskinbefälet har						
Mindre än 6 månader	2	2	2	2	2	2
Från 6 mån till 5 år i följd	2	2	3	4	5	6
Från 5 år till 10 år i följd	3	3	3	4	5	6
Från 10 år i följd	3	3	5	5	5	6

Tekniska chefen har dock alltid rätt till en minsta uppsägningstid om 3 månader.

Mom. 2:2 Har maskinbefäl, som sagts upp på grund av arbetsbrist, vid uppsägningdagen uppnått 55 års ålder och då har 10 års sammanhängande anställningstid skall den enligt detta avtal gällande uppsägningstiden förlängas med sex månader.

Mom. 2:3 De lokala parterna skall vid aktualiserad personalinskränkning värdera företagets krav och behov i bemanningshänseende. Om dessa behov inte kan tillgodoses med tillämpning av lag skall fastställandet av turordning ske med avsteg från lagens bestämmelser.

De lokala parterna skall därvid göra ett urval av de anställda som skall sägas upp så att företagets behov av kompetens särskilt beaktas liksom företagets möjligheter att bedriva konkurrenskraftig verksamhet och därmed bereda fortsatt anställning.

Det förutsätts att de lokala parterna, på endera partens begäran, träffar överenskommelse om fastställande av turordning vid uppsägning med tillämpning av 22 § Lagen om anställningsskydd och de avsteg från lagen som erfordras.

De lokala parterna kan också med avvikelse från bestämmelserna i 25–27 §§ Lagen om anställningsskydd överenskomma om turordning vid återanställning. Därvid skall de ovan nämnda kriterierna gälla.

Det åligger de lokala parterna att på begäran föra förhandlingar som sägs i föregående stycken liksom att skriftligen bekräfta träffade överenskommelser.

Enas inte de lokala parterna, äger förbundsparterna, om endera begär det, träffa överenskommelse i enlighet med ovan angivna riktlinjer.

Det förutsätts att arbetsgivaren inför behandlingen av frågorna som berörs här, med anledning av det träffade ”omställningsavtalet”, tillhandahåller den lokala respektive den centrala avtalsparten relevant faktaunderlag.

Anmärkning

Utan lokal eller central överenskommelse enligt ovan kan uppsägning på grund av arbetsbrist respektive återanställning prövas enligt lag med iakttagande av förhandlingsordningen.

Mom. 3 Anställning som vikarie

För maskinbefäl, som tillfälligt anställs som vikarie, kortare tid än 3 månader, gäller en ömsesidig uppsägningstid av 7 dagar, såvida vikariatet inte avser en viss angiven tid.

När ett vikariat, som inte avser en viss avtalad tidsperiod, överstiger 3 månaders anställning, gäller en ömsesidig uppsägningstid av 1 månad.

På vikariat som har sin grund i att det ordinarie maskinbefålet åtnjuter tjänstledighet med stöd av lag, är lagen om anställningsskydd tillämplig.

För de vikariat som inte har sin grund i att det ordinarie maskinbefålet erhållit tjänstledighet med stöd av lag, gäller följande. Om anställningstiden överstiger 6 månader eller maskinbefålet genom ett eller flera vikariat hos samma arbetsgivare uppnått en sammanlagd anställningstid om 12 månader under de senaste 2 åren, övergår vikariatet till anställning tills vidare.

För vikarierande maskinbefäl, som skiljs från befattning ombord med anledning av sjukdom eller olycksfall gäller att saklig grund för uppsägning anses föreligga, om man vid skiljandet från befattningen på grund av fartygets sysselsättning eller sjuktidens längd klart kan avgöra olämpligheten av, att han återkommer i sin befattning ombord.

För maskinbefäl med ordinarie tjänst i rederi/rederikoncern, som vikarierar i annan befattning än sin ordinarie, skall nytt anställningsavtal ej utfärdas. Vid vikariatets slut återgår maskinbefälet till sin ordinarie befattning utan särskild uppsägning.

Mom. 4 Uppnådd pensionsålder

Vill rederiet, att befäl skall lämna anställningen i och med att ordinarie pensionsåldern (65 år) enligt ITP-sjöbefälsplanen uppnåtts, skall befälet underrättas härom minst 1 månad i förväg. Detsamma gäller, om rederiet vill, att befälet skall lämna anställningen, när han/hon får rätt till hel förtidspension enligt Lagen om allmänförsäkring.

Underrättelse skall vara skriftlig.

Vill rederiet eller befälet begagna sig av de möjligheter som ges till tidigarepensionering enligt ITP-sjöbefälsplanen, gäller de uppsägningstider som anges i mom.1 och 2 ovan.

Befäl äger rätt att uppskjuta pensionsavgång till 68 (69 fr.o.m. 1 januari 2023) års ålder.

Befäl äger rätt att vid pensionsavgång förlänga sin anställningstid genom utläggning av innestående kompensations- och semesterledighet, dock längst till och med månaden innan fyllda 68 (69 fr.o.m. 1 januari 2023) år.

Mom. 5 Formen för uppsägning

Uppsägning från rederiets sida skall vara skriftlig och sakligt grundad.

För att undvika tvist huruvida uppsägning skett eller ej, bör även uppsägning från maskinbefälets sida vara skriftlig.

Rederiet är skyldigt att på maskinbefälets begäran uppge de omständigheter, som åberopas som grund för uppsägningen. Uppgiften skall vara skriftlig, om maskinbefälet begär det.

Mom. 6 Anställningens frånträdande

Anställningen får efter uppsägning inte frånträdas på annan ort än i hamn, som är belägen i det land, där maskinbefälet har sin hemort eller på orten, där han ingick anställningsavtalet, vilket skall bestämmas vid anställningsavtalets ingående.

Bekostar rederiet resa till i anställningsavtalet bestämd ort för anställningens frånträdande eller till hemorten, är orten där tjänstgöringen upphör utan betydelse.

Mom. 7 Rätt att kvarstanna i anställning

I fartyg där ”sjöinkomst” tillämpas gäller följande bestämmelse:

Vid anställningens slut på grund av den anställdes egen uppsägning eller vid uppsägning av arbetsgivaren på grund av arbetsbrist eller efter fullgjort vikariat äger den anställda kvarstanna i anställningen till dess inestående kompensationsledighet och semester utlagts i form av ledig avlönad tid. Detta gäller ej om anställningen upphör på grund av avsked eller uppsägning på grund av personliga skäl.

Den anställda äger ej rätt att tillgodoräkna sig sådan tid för erhållande av tillsvidareanställning.

§ 4 Arbetstid

Teknisk chef, som är undantagen från Sjöarbetstidslagen, omfattas ej av följande bestämmelser.

Mom. 1 Dagmän

Mom. 1:1 Veckoarbetstid

Den avtalade ordinarie veckoarbetstiden är 45 timmar per helgfri arbetsvecka, omfattande perioden måndag–lördag.

Mom. 1:2 Hamn- och sjödygn

Helgfritt dygn måndag–fredag är ordinarie arbetstid 8 timmar per dygn. Arbetstiden förläggs mellan kl 06.00–18.00.

Helgfri lördag samt påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton är ordinarie arbetstiden 5 timmar. Arbetstiden förläggs mellan kl 06.00-13.00.

Mom. 1:3 Ankomst- och avgångsdygn

Helgfritt dygn måndag–fredag kan den ordinarie arbetstiden förläggas till annan tid än mellan kl 06.00–18.00. Dock bör i mom. 1:2 angiven förläggning eftersträvas.

Helgfri lördag slutar den ordinarie arbetstiden kl 13.00, om fartyget förtöjt eller ankrat före kl 12.00.

Påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton slutar den ordinarie arbetstiden kl 13.00.

Mom. 1:4 Tillfällig vaktjänst

För dagman, som tillfälligt åläggs sjövakttjänst, gäller samma arbetstid och förläggning som för vaktindelad maskinbefäl.

För sådan vaktjänstgöring på sön- och helgdag, som infaller under sjövaktpériodens 5 första dygn, skall övertidsersättning utges. Under sjövaktdygn, varom här är fråga, utges, utöver i § 7 mom. 2:1–3 angiven ledighet, 3 timmars kompensationsledighet per dygn, dock ej för dygn, då övertidsersättning utges för sjövakttjänstgöring.

Vad som nämns i det föregående stycket gäller ej, om sjövakttjänstgöringen påbörjas vid resans början, dvs vid avgång från hamn.

Efter 5 dygns vaktjänstgöring, även om denna bryts av hamnliggande, skall arbetstidsbestämmelserna för vaktgörande maskinbefäl gälla, om vaktjänstgöringen fortsätter. Vid beräkning av antalet dygn i detta moment räknas del av dygn som helt dygn.

Mom. 1:5 Lastning och lossning i skift

Är det i hamn brukligt, att ordinarie lastnings- och lossningsarbete på helgfritt dygn bedrivs i skift, får den ordinarie arbetstiden för maskinbefäl förläggas till annan tid än mellan kl 06.00–18.00. Arbetet skall vara direkt påkallat av pågående lastnings- och lossningsarbete.

På lördag slutar sådan ordinarie arbetstid kl 13.00.

Tillämpas bestämmelsen i detta moment i europeisk hamn så, att arbetstiden helt eller delvis blir förlagd mellan kl 18.00–06.00, skall 7 timmars arbetstid under denna tidrymd motsvara 8 timmars ordinarie arbetstid (se ”Råd och Anvisningar”).

Mom. 1:6 Ankarliggande på redd

Vid fartygs ankarliggande på redd, där lastning och lossning normalt inte förekommer och där normala landgångsmöjligheter inte heller föreligger och där inklarering i hamn inte skett, kan efter tekniska chefens avgörande arbetstidsreglerna för sjödygn tillämpas.

Mom. 2 Vaktindelad maskinbefäl

Mom. 2:1 Veckoarbetstid

Den ordinarie veckoarbetstiden är 45 timmar per helgfri arbetsvecka, omfattande **perioden måndag–lördag**. Härutöver får för sjövakttjänst uttas ytterligare ordinarie arbetstid med

högst 3 timmar på lördag och högst 8 timmar på sön- och helgdag, om dessa dygn är sjödygn eller ankomst- eller avgångsdygn.

Mom. 2:2 Sjödygn

Den ordinarie arbetstiden är **8 timmar per dygn**. Arbetstiden skall förläggas mellan kl 00.00–24.00, varvid skall iakttagas, att mesta möjliga sammanhängande fritid erhålls.

På sön- och helgdag samt efter kl 13.00 på lördag samt påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton är arbetets art begränsat till sådant arbete, som erfordras för fartygets framdrivande eller manövrering.

Mom. 2:3 Ankomst- och avgångsdygn

Den ordinarie arbetstiden är **8 timmar per dygn**. Arbetstiden skall förläggas mellan kl 00.00–24.00, varvid skall iakttagas, att mesta möjliga sammanhängande fritid erhålls.

På sön- och helgdag samt efter kl 13.00 på lördag samt påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton skall arbetets art begränsas till sådant arbete, som erfordras för fartygets framdrivande eller manövrering, samt andra med ankomsten eller avgången sammanhängande arbeten.

Helgfri lördag slutar den ordinarie arbetstiden kl 13.00, om fartyget förtöjt eller ankrat före kl 12.00.

Mom. 2:4 Hamndygn

I hamn gäller samma arbetstidsbestämmelser som för dagman.

Mom. 2:5 Vaktsystem

Det förutsätts, att hittillsvarande vaktsystem bibehålls.

Mom. 3 Utsjöbogser- och bärgningsfartyg

Mom. 3:1 Ordinarie arbetstid under hamndygn

I hamn gäller samma arbetstidsbestämmelser som för dagmän.

Mom. 3:2 Ordinarie arbetstid under bärgningsarbete, lyftoperationer, förberedelse- och efterföljande klargöringsarbete

Den ordinarie arbetstiden utgör **45 timmar per vecka**, högst 8 timmar på vardag att förläggas mellan kl 06.00–18.00.

Maskinbefäl får åläggas högst 16 timmars skeppstjänst under 24 timmar i följd.

Genom ovan angiven reglering har – enligt 2 §, tredje stycket Sjöarbetstidslagen – undantag gjorts från nämnda lag, vilket inte i någon del skall gälla vid bärgningsarbete, lyftoperationer, förberedelse- och efterföljande klargöringsarbete.

Mom. 3:3 Ordinarie arbetstid under sjödygn samt på avgångs- och ankomstdygn (gäller vaktindelad maskinbefäl)

Under sjödygn liksom avgångs- och ankomstdygn, då fartyget befinner sig till sjöss eller eljest under gång under större delen av dygnet, utgör ordinarie arbetstiden högst 12 timmar per dygn.

På annan tid än enligt föregående stycke, högst 8 timmar per dygn.

Mom. 4 Gemensamma arbetstidsbestämmelser

Mom. 4:1 Jourtjänst

Till vakttjänst ej indelat maskinbefäl (tekniska chefen undantagen) kan under tid fartyget är till sjöss av tekniska chefen åläggas att efter ordinarie arbetstid fullgöra sk jourtjänst. På automatiserade fartyg, vars huvudmaskineri har en maskinstyrka upp till 3 000 kW är tekniska chefen skyldig att fullgöra jourtjänst.

Jourtjänstperioden omfattar under **helgfri vardag** tiden från ordinarie arbetstidens slut till dess början dagen efter. **Sön- och helgdag** börjar nya jourtjänstperioder kl 06.00 och 18.00.

Mom. 4:2 Stopptörn

Maskinbefäl kan under fartygs uppehåll i hamn av tekniska chefen åläggas att efter ordinarie arbetstidens slut kvarstanna ombord (sk stopptörn).

Stopptörnsperioden omfattar **helgfritt dygn måndag–fredag** tiden från ordinarie arbetstidens slut till dess början dagen efter. **Lördag och helgdagsafton** börjar ny stopptörnsperiod kl 17.00 samt **sön- och helgdag** kl 06.00 och 18.00.

Mom. 4:3 Maskinbefäl varom i mom. 4:1 är fråga kan åläggas utföra 15 jour- och 15 stopptörnsperioder per tjänstgöringsmånad. Vid tillfälliga hinder för normal jourtjänst, t ex hel kalendermånad till sjöss, tillfällig sjukdom eller liknande, kan antalet ökas till 19 jour- och 19 stopptörnsperioder.

Mom. 4:4 Stopptörn får inte utan tvingande skäl åläggas maskinbefäl i hamn, där vederbörande är bosatt. Önskar till vakttjänst ej indelat maskinbefäl befrias från stopptörn, skall han om möjligt ej åläggas sådan tjänstgöring.

Jour- och stopptörnstjänst inräknas ej i ordinarie arbetstiden.

Mom. 4:5 Maskinbefäl skall alltid ansvara för och fullgöra erforderlig jourtjänst.

Mom. 4:6 Teknisk chef på automatiserat fartyg, vars huvudmaskineri har en maskinstyrka överstigande 3 000 kW är vaktfri och skall inte delta i jourtjänst eller stopptörn.

Mom. 4:7 Vila i hamn

Maskinbefäl skall under fartygets hamnliggande beredas tillfälle till minst 6 timmars sammanhängande vila under varje 24-timmarsperiod i hamn, om inte särskilda omständigheter föreligger.

Mom. 4:8 Extra övertid vid särskilda tillfällen

Maskinbefäl kan med tekniska chefen träffa skriftlig överenskommelse, att övertidsuttaget utökas med högst 3 timmar utöver i Sjöarbetstidslagen angivet maximalt övertidsuttag om 13 timmar per vecka. Det totala övertidsuttaget får under en period av 4 kalenderveckor dock ej överstiga 52 timmar.

Mom. 4:9 Varmare fartområden

Efter ömsesidig överenskommelse ombord kan i varmare fartområden den ordinarie arbetstiden – såväl till sjöss som i hamn – helt eller delvis förläggas till den svalare delen av dygnet.

§ 5 Övertidsersättning

Mom. 1 Tid som skall övertidskompenseras

För all arbetad tid utöver enligt i § 4 avtalad ordinarie arbetstid erhålls övertidsersättning.

Övertidsersättningen skall beräknas särskilt för varje tillfälle övertidsarbete utförts.

Påbörjad halvtimme skall ersättas som en halvtimme.

Om maskinbefäl beordras att utföra övertidsarbete på tid, som inte utgör en direkt fortsättning på den ordinarie arbetstiden, utges övertidskompensation som om övertidsarbete skulle ha utförts under minst 1,5 timmar. Detta gäller dock ej, om övertidsarbetet är åtskilt från den ordinarie arbetstiden av endast måltidsuppehåll eller om övertidsarbetet utförs mellan kl 06.00-23.00. Utförs övertidsarbete vid flera tillfällen inom loppet av 1,5 timmar under tiden 23.00-06.00, utges ersättning med 1,5 timmar.

Mom. 2 Övertidskompensation

Övertidsersättningen utgör 1/104 av månadslönen för varje timme övertidsarbete, som utförs helgfria måndagar–fredagar samt lördag och helgdagsafton före kl 16.00, samt 1/71 av månadslönen för varje timme på sön- och helgdag samt för lördag och helgdagsafton efter kl 16.00 (underlag för beräkning av övertidsersättning: se tabell i ”Råd och Anvisningar”).

Mom. 3 Byte av kontant övertidsersättning mot ledighet

Maskinbefäl, som fullgör övertidstjänstgöring, äger åtnjuta kompensation härför antingen i form av kontant ersättning eller i form av ledighet. Kompensationen utges i den form maskinbefälet önskar, om inte arbetsgivaren av särskilda skäl bestämmer annat. Nu omnämnd ledighet skall utges på samma sätt som kompensationsledighet och vara förenad med rätt till traktamente.

Med uttrycket ”särskilda skäl” avses objektiva skäl, t ex att hålla tiderna i ett avlösningssystem eller att inte fördröja ett fartygs avgång, således vid tillfälliga situationer.

Mom. 4 Ledighet

Ledighet som kompensation för övertidstjänstgöring, som utförs helgfria måndagar–fredagar samt lördag och helgdagsafton före kl 16.00 utgör 1,2 timmar och för övertidstjänstgöring på annan tid 2 timmar.

§ 6 Jour- och stopptörnsersättning

Mom. 1 Jourkompensation

Ej vaktindelad maskinbefäl (tekniska chefen undantagen), som under tid fartyget är till sjöss av tekniska chefen åläggs att efter ordinarie arbetstid i enlighet med § 4 mom. 4:1 fullgöra sk jourtjänst, skall utöver i § 7 angiven ledighet, som kompensation härför erhålla ytterligare 2,6 timmars ledighet per jourtjänstperiod.

Teknisk chef på automatiserade fartyg vars huvudmaskineri har en maskinstyrka överstigande 1 500 kW men ej 3 000 kW erhåller 0,5 dagars ledighet per jourtjänstperiod. För teknisk chef på fartyg, vars huvudmaskineri har en maskinstyrka ej överstigande 1 500 kW gäller särskilda bestämmelser (se avtalets bilaga 2 – Avtal ensamt maskinbefäl).

Mom. 2

Det åligger maskinbefäl, som beordrats till jourtjänst i enlighet med § 4 mom. 4:1, att under tid före kl 23.00 och efter kl 06.00 (sön- och helgdag kl 08.00) utan särskild ersättning

utöva periodisk driftsmässig tillsyn upp till 1 timme. För tillsyn under annan tid utges övertidsersättning. För arbete utöver sedvanlig periodisk driftsmässig tillsyn utges likaledes övertidsersättning t ex vid ingripande med anledning av larm.

Mom. 3 Stopptörnskompensation

Åläggs maskinbefäl att under fartygets uppehåll i hamn på **helgfritt dygn måndag– fredag** efter ordinarie arbetstidens slut kvarstanna ombord (sk stopptörn), utges kompensation i form av ledighet med 2,6 timmar per stopptörnsperiod eller del därav.

Stopptörn eller del därav, som åläggs efter ordinarie arbetstidens slut men före kl 17.00 på **lördag och helgdagsafton**, kompenseras med 1,5 timmar samt mellan kl 06.00–18.00 på **sön- och helgdag** med 2,6 timmar.

Mom. 4

Har maskinbefäl, som ålagts stopptörn då ombord pågår lastning, lossning eller annat arbete vartill fartyget levererar kraft, utfört arbete, utges övertidsersättning enligt § 5 under den arbetade tiden.

Har vederbörande maskinbefäl utfört arbete, som direkt sammanhänger med ifrågavarande kraftleverans vid minst tre tillfällen, eller mellan kl 23.00–06.00 vid minst två tillfällen, utges övertidsersättning under hela den tid lastning, lossning eller annat arbete pågår, vartill fartyget levererar kraft.

Med arbete avses även ingripande på grund av larm, som står i direkt samband med kraftleveransen till de aktuella arbetsuppgifterna.

Bestämmelser enligt detta moment skall tillämpas på fartyg byggda efter den 1 januari 1979 samt på fartyg enligt av parterna upprättad förteckning. För övriga fartyg skall fortsättningsvis den praxis gälla, som utvecklats på det enskilda fartyget.

Mom. 5 Ankomst- och avgångsdygn

Dagmän, för vilka den ordinarie arbetstiden förläggs till annan tid än 06.00–18.00, erhåller för varje arbetad ordinarie timme en kontant ersättning med 1/700 av månadslönen.

§ 7 Intjänande av ledighet

Mom. 1 Vaktfri teknisk chef

Mom. 1:1 Kompensationsledighet – sjödygn samt ankomst- och avgångsdygn ävensom hamndygn (i vissa fall)

På sön- och helgdag skall som kompensation för tjänstgöring utges 1 dags ledighet för varje sådan dag (se närmare härom i ”Råd och Anvisningar”).

Mom. 1:2 Fridagar

Utöver i mom. 1:1 omnämnd ledighet skall utges 5 fridagar per tjänstgöringsmånad. Vid bruten månad beräknas fridagarna pro rata.

Mom. 1:3 Rederiet och vaktfri teknisk chef kan överenskomma om att utöver i mom. 1:1 och 1:2 angivna ledighetsintjänande ytterligare tid skall tillgodoräknas om så erfordras för att tekniska chefen skall erhålla ett avlösningssystem som motsvarar vad som gäller för övrigt maskinbefäl upp till ett 1:1-system.

Mom. 2 Dagman

Mom. 2:1 Veckokompensation

För den avtalade längre veckoarbetstiden intjänas 5 timmars kompensationsledighet per arbetsvecka.

Detta gäller även vid bruten vecka och då endast av den som återinträder i tjänst på ett fartyg, som tillhör samma redare.

Mom. 2:2 Avgångs- och ankomstdygn

Helgfri lördag, påsk-, pingst-, midsommar-, jul-, nyårs- och trettondagsafton samt dagen före alla helgons dag intjänas kompensationsledighet med 1 timme för varje arbetad ordinarie timme överstigande 5 timmar.

Infaller 1 maj på lördag, tillämpas bestämmelsen även för **valborgsmässoafton**.

Påbörjad halvtimme skall räknas som en halvtimme.

Mom. 2:3 Månadskompensation

Utöver mom. 2:1–2 intjänas kompensationsledighet om 16 timmar per kalendermånad. Efter 6 månaders fortlöpande anställning i samma rederi eller rederier med samma redare (rederikoncern) intjänas ytterligare 8 timmars kompensationsledighet per kalendermånad.

Mom. 3 Vaktindelad maskinbefäl

Mom. 3:1 Veckokompensation

För ordinarie arbetstid mellan 36 och 45 timmar intjänas 9 timmars kompensationsledighet per arbetsvecka.

Detta gäller även vid bruten vecka och då endast av den, som återinträder i tjänst på ett fartyg, som till hör samma redare.

Mom. 3:2 Sjödygn, avgångs- och ankomstdygn

Sön- och helgdag intjänas kompensationsledighet med 1 timme för varje arbetad ordinarie timme.

Helgfri lördag, påsk-, pingst-, midsommar-, jul-, nyårs- och trettondagsafton samt dagen före alla helgons dag intjänas kompensationsledighet med en timme för varje arbetad ordinarie timme överstigande 5 timmar.

Infaller 1 maj på lördag, tillämpas bestämmelsen även för **valborgsmässoafton**.

Mom. 4 Utsjöbogser- och bärgningsfartyg

Mom. 4:1 Maskinbefäl, vars arbetstid regleras enligt § 4 mom. 3:1 och 3:2, intjänar ledighet som för dagman.

Mom. 4:2 Vaktindelad maskinbefäl, vars arbetstid regleras enligt § 4 mom. 3:3, äger för ordinarie arbetstid, som fullgörs på **sön- och helgdag**, utfå vederlag i form av ledighet under motsvarande antal timmar på vardag.

Härutöver utges vederlag för det antal timmar, som den ordinarie arbetstiden överstiger 36 timmar i veckan, sedan det antal timmar frånräknats, som motsvarar under veckan intjänat vederlag för tjänst på **sön- och helgdag**. Då en eller två helgdagar ingår i tjänstgöringsveckan, beräknas vederlag för den ordinarie arbetstid, som överstiger 28 respektive 20 timmar.

Mom. 4:3 Till teknisk chef och övrigt maskinbefäl, som beordrats att, då fartyget ligger i bärgningsberedskap efter ordinarie arbetstidens slut enligt inom rederiet gällande regler, stå till förfogande för avgång, utges kompensation i form av ledighet. Kompensationen utgör

per natt till **tisdag – lördag** en timme samt för natt före och efter **sön- och helgdag** respektive mellan sådana dagar 1,5 timmar. Beordras maskinbefäl att stå till förfogande **sön- och helgdag**, utges kompensationsledighet härför med 3,5 timmar för tiden mellan kl 06.00–18.00. Del av bärgningsberedskap, som infaller före kl 17.00 på **lördag och helgdagsafton**, kompenseras med en halvtimme.

Maskinbefäl, som ej haft beredskapstjänst under veckan, skall före arbetstidens slut på lördag meddelas, om beredskapstjänst skall åläggas under veckoslutet.

§ 8 Avräkning av kompensationsledighet

Mom. 1 Vaktfri teknisk chef

Helfritt dygn måndag – fredag sker avräkning med en dag för varje ledighetsdag. Under ledighetstid avräknas ej **lördag, påsk-, pingst- och midsommarafton, dagen före alla helgons dag samt valborgsmässoafton under år, då 1 maj infaller på lördag.**

Mom. 2 Övrigt maskinbefäl

Mom. 2:1 Kompensationsledighet vid befattning ombord

För maskinbefäl, som erhåller kompensationsledighet, avräknas för varje ledighetsdag motsvarande antal timmar som den under ledigheten normalt utlagda ordinarie arbetstiden för dagmän enligt § 4.

För lördag, midsommarafton och dagen före alla helgons dag sker ingen avräkning.

Under år då 1 maj infaller på lördag, sker inte heller någon avräkning för **valborgsmässoafton.**

För jul-, nyårs- och trettondagsafton, som inte infaller på lördag eller söndag, avräknas 5 timmar.

Mom. 3 Kompensationsledighet i samband med avlösning

Mom. 3:1 För maskinbefäl, som är kompensationsledig, avräknas för varje ledighetsdag, såväl vardag som söndag, 5,1 timmar.

Avräkning skall inte ske för midsommarafton eller dagen före alla helgons dag.

Avräkning skall inte heller ske för på annan dag än söndag infallande helgdag, julafton, nyårsafton eller trettondagsafton eller för dag, varunder vederbörande varit sjuk.

Under år då 1 maj infaller på lördag får inte avräkning ske för **valborgsmässoafton**.

Mom. 4 Gemensamma ledighetsbestämmelser

Mom. 4:1 Intjänad kompensationsledighet bör i första hand uttas i form av ledighet. Endast om så skulle visa sig helt omöjligt, får kompensationsledighet kontantersättas.

Mom. 4:2 Kompensationsledigheten bör i första hand utges i samband med avlösning eller semester. Under fartygets uppehåll i hamn är maskinbefäl skyldigt att utta högst 3 dagar per kalendermånad. Dock skall eftersträvas att ledighet i regel utges med högst 1 dag per vecka.

Mom. 4:3 Kompensationsledighet, som ersätts kontant, beräknas på följande sätt: Antalet inestående kompensationsledighetstimmar divideras med 5,0. Det erhållna resultatet utgör det antal dagar, för vilket ersättning skall utbetalas. Antalet dagar anges med högst en decimal.

Tid, som intjänas enligt § 7 mom. 1, ersätts med 1/22 av månadslönen per intjänad dag.

Mom. 4:4 Ledighet i form av semester eller sjukledighet får inte avräknas mot intjänad kompensationsledighet.

Mom. 4:5 Intjänad kompensationsledighet, som uttas i form av fritid, räknas som arbetstid.

Mom. 4:6 Förläggning av den sk halva fridagen och möjlighet till båtförbindelse med land

Under fartygets uppehåll i hamn skall maskinbefäl efter framställan beredas tillfälle att för att ordna personliga angelägenheter en gång i månaden under dag då affärs- och expeditionslokaler hålls öppna utta minst 4 timmars kompensationsledighet. Ledighet får inte vägras maskinbefäl i annat fall än då det är uppenbart, att fartygets avgång därigenom försenas. För att maskinbefälet skall kunna utnyttja sin rätt att under fritid vistas i land, skall, då så erfordras, båtförbindelse utan kostnad ordnas för maskinbefälet. Detta skall inte gälla, om båtförbindelsen innebär orimliga kostnader eller om i övrigt sådana omständigheter föreligger, som omöjliggör båtförbindelse.

Mom. 4:7 Kontant uttag av kompensationsledighet

Vid kontant uttag av kompensations- och semesterledighet i form av engångsbelopp skall – med utgångspunkt i den vid uttagstillfället gällande månadslönen enligt tariff, inklusive fasta tillägg, och uppräknad till hel månadslön det framräknade engångsbeloppet multipliceras med följande faktorer:

Aktuell månadslön inkl. tillägg upp till 17 399 kr	Faktor 1,0
Aktuell månadslön inkl. tillägg från 17 400 upp till 21 799 kr	Faktor 1,2
Aktuell månadslön inkl. tillägg från 21 800 kr	Faktor 1,5

Ovan angivna faktoruppräknning omfattar ej befattningshavare som är

- a) bosatt utanför Sverige och erlägger skatt enligt "SINK"
- b) vikarie på vikariat som inte överensstämmer med vikariat enligt i kollektivavtalen tillåten vikariatsanställning
- c) avskedade eller uppsagda p.g.a. misskötsel.

Protokollsanteckning

För befattningshavare som omfattas av det nordiska dubbelbeskattningsavtalet och som i Sverige beskattas som utomlands boende gäller punkt a).

Skulle ändring genomföras i det nordiska dubbelbeskattningsavtalet, som medför att någon inkomstbeskattas i bosättningslandet för den aktuella ombordinkomsten skall vad som sägs under "a)" ej äga tillämpning.

Mom. 5. Planerade tjänstledigheter

Planerade tjänstledigheter (ej tjänstledighet med tillfällig föräldrapenning) som omfattar hel eller del av en arbetsperiod i schemat skall förläggas på så sätt att ledighetsperioden även omfattar motsvarande del av den närmast följande lediga perioden.

Detta gäller dock inte om tidigare intjänad ledighet kan tas i anspråk för den lediga perioden.

Vid bestämmande av vad som skall anses utgöra den motsvarande delen av närmast följande lediga period, skall gällande avlösningssystem (t.ex. 1:1, 1:2 eller 2:3) beaktas.

§ 9 Semester

Följande bestämmelser innebär sådan avvikelser från semesterlagen varom talas i lagens § 2. För maskinbefäl, som omfattas av detta avtal, äger därför §§ 3, 4 och 5 andra stycket, 7 sista stycket, 9, 11, 12, 16, 19, 21, 22, 23, 26 och 29 ej annan tillämpning än den här i avtalet angivna.

I avtalstexten har för fullständighetens skull dessutom i princip infogats texten i § 7 första och andra styckena och § 20. I övrigt hänvisas till semesterlagens §§ 1, 2, 5, 6, 8, 10, 13, 14, 15, 17, 18, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 33 och 34.

Mom. 1 Intjänandeår och semesterår

Mom. 1:1 Intjänandeåret och semesteråret beräknas för envar från dagen för anställningens början.

Såsom semesterledighet skall anses ledighet enstaka semesterdagar och perioder av semesterdagar enligt närmare i mom. 4 nedan angivna bestämmelser.

Mom. 1:2 Sjöfartens Arbetsgivareförbund och Sjöbefälsföreningen kan i enskilt rederi träffa överenskommelse om annan förskjutning av intjänandeår och/eller semesterår.

Mom. 2 Semesterledighet och semesterlön

Mom. 2:1 Semesterns längd är följande:

Teknisk chef

- vars sammanlagda anställning som befäl hos samma rederi eller rederier med samma redare (rederikoncern) understiger ett år, har rätt till 27 semesterdagar,
- vars sammanlagda anställning hos samma rederi eller rederier med samma redare (rederikoncern) överstiger ett år, har för detta och efterföljande år rätt till 35 semesterdagar,
- dock att den som uppnått 40 års ålder, har rätt till 44 semesterdagar. Tillämpas avtalet för fartyg med passagerarfartygscertifikat, uppgår antalet semesterdagar dock till 42.

1:e fartygsingenjör, elektroingenjör, kylingenjör och 1:e gasingenjör

- har rätt till 27 semesterdagar per år,
- dock att den som uppnått ett års anställningstid som befäl och 40 års ålder har rätt till 29 semesterdagar.

Övrigt maskinbefäl

- har rätt till 27 semesterdagar per år,
- dock att den som uppnått ett års anställningstid som befäl och 40 års ålder har rätt till 28 semesterdagar.

Mom. 2:2 Med semesterdagar avses både betalda och obetalda semesterdagar. Antalet dagar med semesterlön fastställs enligt principen i mom. 2:5 nedan.

Mom. 2:3 Maskinbefäl får avstå från rätt till semesterledighet, som ej är förenad med semesterlön.

Mom. 2:4 Maskinbefäl, vars anställning uppgår till högst 90 dagar, saknar, om ej annat överenskommit, rätt till semesterledighet. I sådana fall har dock maskinbefäl rätt till semesterersättning för anställningstiden hos rederiet.

Mom. 2:5 Semesterdagar med semesterlön utgör så stort antal av semesterdagarna enligt mom. 2:1, som svarar mot den del av intjänandeåret under vilken maskinbefälet har innehaft anställning hos rederiet. Dag, då maskinbefäl har varit frånvarande, inräknas i

anställningstiden, endast om fråga har varit om semesterledighet, kompensationsledighet eller ledighet, som enligt semesterlagens 17 § är semesterlönegrundande.

Vid beräkning enligt första stycket anges del av intjänandeåret i antal dagar. Uppstår vid beräkning av antalet semesterdagar med semesterlön brutet tal, avrundas detta till närmast högre hela tal.

Mom. 3 Semesterdagarnas förläggning

Rederiet äger i samband med avlösning för semester utge de semesterdagar, som är förenade med semesterlön och intjänade före semesterns påbörjande.

I de fall semesterledighet och kompensationsledighet skall utges i en följd, skall semestern först utges och därefter kompensationsledigheten.

Mom. 4 Beräkning av semesterledighet

Semesterledighet beräknas i hela dagar. Lördagar och söndagar räknas ej som semesterdagar.

Med söndag jämställs helgdag samt påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton.

Detsamma gäller för sk inarbetad tid, dvs ledighetsperiod, som ingår i avlösningssystem.

I de fall maskinbefäl på rederiets bekostnad företar hemresa från utlandet för åtnjutande av semester, äger han åtnjuta lön under resan och skall semesterledigheten beräknas fr o m dagen efter ankomsten till hemlandet.

Mom. 5 Underrättelse om semesterledighet

Rederiet skall senast en månad före semesterns början meddela om tidpunkten för semester.

Mom. 6 Semesterledighetens planering

Vid upprättande av semesterplan skall hänsyn tas till, att maskinbefälet under semesteråret skall beredas en ledighetsperiod, som ej understiger 4 veckor. Dock skall, då överenskommelse om tätare hemresor ej träffats, lagens bestämmelser om semesterns förläggning tillämpas.

Mom. 7 Beräkning av semesterlön

Mom. 7:1 Lön under semestern utges med den lön, som åtnjöts, då semestern påbörjades, och skall för varje dag under semestern (måndag – söndag) utgöra 1/30 av den kontanta månadslönen (se ”Råd och Anvisningar” beträffande lönetillägg).

Kostersättning skall utbetalas under dagar, som är förenade med lön.

Mom. 7:2 För varje uttagen obetald semesterdag görs avdrag från aktuell månadslön med 1/18 av månadslönen.

Mom. 8 Sparade semesterdagar

Mom. 8:1 Om ett maskinbefäl har rätt till fler semesterdagar med semesterlön än 27, får maskinbefäl efter överenskommelse med rederiet spara även dessa överskjutande semesterdagar, förutsatt att maskinbefälet inte samma år tar ut tidigare sparad semester.

Mom. 8:2 Vill maskinbefäl spara semesterdagar i anslutning till semesterledigheten, skall maskinbefälet underrätta rederiet i samband med att avlösning planeras.

Mom. 9 Förläggning av sparade semesterdagar

Mom. 9:1 Sparade semesterdagar skall förläggas till det semesterår, som maskinbefälet väljer. Detta gäller dock ej, om annat har avtalats eller särskilda skäl föreligger mot, att semesterdagarna förläggs till det året. Har maskinbefälet avsett, att sparade semesterdagar skall förläggas till det femte året efter det semesterår, då de sparades och skulle sådan förläggning medföra betydande olägenheter, får överenskommelse träffas om att semesterdagarna skall läggas ut under det sjätte året.

Mom. 9:2 Sparade semesterdagar skall uttas i den ordning de sparats och utgå i samband med semesterledighet enligt mom. 6 ovan eller vid annan tidpunkt, varom överenskommelse träffas.

Mom. 10 Semesterlön för sparade semesterdagar

Lön för sparad semesterdag utbetalas med den lön, som åtnjöts, då semestern påbörjades och skall för varje dag under semestern (måndag–söndag) utgöra 1/30 av den kontanta månadslönen (se ”Råd och Anvisningar” beträffande lönetillägg).

Kostersättning skall utbetalas under dagar, som är förenade med lön.

Mom. 11 Utbetalning av semesterlön

Rederiet skall utbetala semesterlönen till maskinbefälet i samband med semesterledigheten.

Mom. 12 Semesterersättning

Semesterersättning utbetalas med 1/18 av den kontanta månadslön, som åtnjuts, då semesterersättningen utbetalas (se ”Råd och Anvisningar” beträffande lönetillägg).

Kostersättning skall utbetalas för de antal dagar, för vilka semesterersättning skall beräknas.

§ 10 Reseförmåner

Mom. 1 Reskostnader och bagage

Mom. 1:1 Rederiet ersätter kostnader för resa, som befäl företar på rederiets order.

Teknisk chef har rätt att resa i I klass på järnväg.

Maskinbefäl har rätt att resa i I klass på järnväg, då resan tar längre tid än 3 timmar samt, om sovvagn används, erhålla därför utgående avgift.

Efter slutfört vikariat eller slutförd visstidsanställning enligt § 2 mom. 3 är maskinbefäl tillförsäkrat fri återresa till anställningsorten eller hemorten, vilken skall bestämmas, då anställningsavtalet ingås. Detsamma gäller, om sådan anställning avbryts på grund av sjukdom eller annan omständighet, varöver den anställde inte råder.

Mom. 1:2 Om maskinbefäl beordras resa med flyg, får högst 50 kg egna effekter medtas, varvid rederiet erlägger eventuella kostnader för övervikt. Skulle ytterligare bagage medföras, erläggs överviktskostnaderna av den anställde.

Vid resa utanför Sverige, som företas på rederiets bekostnad, är maskinbefäl försäkrat för förlust av personliga effekter intill ett maximibelopp, som anges i särskilda överenskommelsen (lönebilagan).

Mom. 1:3 Maskinbefäl har rätt till fri återresa till fartyget från sin vistelseort efter semester och/eller kompensationsledighet.

Reskostnaderna får inte överstiga kostnaden för resa från hemorten till fartyget.

Om maskinbefäl är berättigat till fri hemresa, skall resan ordnas av rederiet eller dess agenter.

Mom. 1:4 Beträffande traktamente vid resor, se vad som är angivet i § 14.

Mom. 2 Rätt till tätare hemresor

Mom. 2:1 Rederi och maskinbefäl kan överenskomma, att semester och/eller kompensationsledighet skall utges inom 6 månader.

Rederiet skall då bekosta den anställdes resa till hemorten. Med ”hemort” avses den ort, som uppgivits vid anställningsavtalets ingående, om inte annat överenskommits. Detta innebär ej, att normalt byte av hemort, exempelvis inom de nordiska länderna, skall medföra, att ersättning för hemresa ej utges.

Mom. 2:2 Rederi och maskinbefäl kan överenskomma om särskild basort, till vilken rederiet skall bekosta resan i stället för till hemorten. Sker avlösning på annan ort är den överenskomna basorten, är maskinbefäl berättigat till fri resa till basorten.

När arbetsgivare och arbetstagare vid tecknande av anställningsavtal träffar överenskommelse om särskild basort, åligger det arbetsgivaren att förvissa sig om, att arbetstagaren är införstådd med innebörden av sådan överenskommelse, dvs att rätten till resa ej gäller hemorten.

Mom. 2:3 Maskinbefäl, som erhållit fri hemresa enligt ovan eller enligt annat avlösningssystem med tätare intervaller, skall vid återinträde i tjänst anses ha givet sitt samtycke att kvarstanna ombord under den tidsperiod, som anges ovan i mom. 2:1 eller enligt gällande avlösningssystem.

Mom. 2:4 Uppsägning av överenskommelse om tätare hemresor kan inte ske tidigare än en månad efter det att maskinbefäl återinträtt i tjänst efter semester och/eller kompensationsledighet.

Vad ovan sagts skall ej äga tillämpning, om det är en välfärdsfråga för maskinbefålet att ej återvända till fartyget.

Mom. 2:5 Rätt till fri hemresa föreligger, då maskinbefäl fullgjort planerad tjänstgöringsperiod ombord.

Mom. 2:6 Hemmavarande maskinbefäl, som under uppsägningstid accepterat tjänst på fartyg, äger, då uppsägningstiden är tilländalupen, företa hemresa på rederiets bekostnad.

§ 11 Sjukdom, olycksfall och arbetsskada

Mom. 1 Allmänna föreskrifter beträffande sjuklön

Maskinbefäl, som på grund av sjukdom eller skada inte kan fullgöra sin tjänst, skall, även om anställningsavtalet av denna anledning sägs upp eller tidigare uppsagts eller utlöper utan uppsägning, ha lön (sjuklön) under den tid han inte kan tjänstgöra, dock högst under två månader från avmönstringen eller, om dylik inte ägt rum, från det fartyget gått vidare.

För att arbetsgivaren skall vara skyldig utge sjukförmåner för mer än sju dagar räknat från insjuknandedagen, krävs att arbetstagaren styrker sjukfrånvaron med intyg från läkare.

Då arbetsgivaren så begär, skall arbetstagaren, för att erhålla sjukförmåner från arbetsgivaren, genomgå undersökning av läkare, som anvisas av arbetsgivaren och då bli sjukskriven.

För tid, under vilken sjuklön utges, har rederiet rätt att hos försäkringskassan utnyttja sin regressrätt beträffande maskinbefälet tillkommande sjukpenning.

Mom. 2 Sjuklön vid anställning minst ett år respektive fem år

Till maskinbefäl, som varit anställt minst ett år respektive fem år i följd i samma rederi eller rederier med samma redare (rederikoncern), utges sjuklön i högst 3 respektive 5 månader.

Mom. 3 Skillnad mellan sjuklön och pension

Maskinbefäl, som får sjukpension, skall ha lön från rederiet intill den dag han får sjukpensionen. Maskinbefäl skall för tiden därefter erhålla skillnaden mellan sjuklön och pension, dock aldrig för längre tid än 3 respektive 5 månader (se mom. 1 och 2).

Om rederiet enligt ovan betalar sjuklön under tid då maskinbefäl får sjukpension, får rederiet tillgodoräkna sig sjukpensionen.

Skulle maskinbefäl vid fortsatt tjänstgöring åter insjukna och därmed beviljas förnyad sjukpension, skall han under avtalad sjuklönetid, dock högst 5 månader efter avmönstring, erhålla skillnaden mellan sin lön och utfallande pension.

Mom. 4 Kostersättning vid sjukdom

Maskinbefäl, som får sjukvård på rederiets bekostnad och inte är intagen på sjukhus, skall, förutom sjuklön, erhålla dagersättning enligt gällande traktamentsbestämmelser. Angående dagersättning vid vård utanför sjukhus i utlandet, se § 14 ävensom ”Råd och Anvisningar”.

Mom. 5 Anmälan av sjukdom

Maskinbefäl är skyldigt att omgående anmäla till rederiet, att han är sjuk eller skadad. Maskinbefäl, som insjuknar, sedan han avmönstrat fartyget i sjukdom, som kan härledas till tjänstgöringstiden ombord, är skyldigt att omedelbart till rederiet anmäla sjukdomsfallet ävensom styrka detsamma med intyg från legitimerad läkare.

Maskinbefäl, som intas på sjukhus, bör, om så inte är uppenbart omöjligt eller oskäligt, få rätt att vårdas i halvenskilt rum.

Mom. 6 Underrättelse vid sjukdom

På begäran av maskinbefäl skall dennes närmaste anhörig underrättas vid inträffad sjukdom (skada).

Mom. 7 Anmälan till försäkringsanstalt

Det åligger rederiet eller representant för detsamma att tillse, att ombord inträffat olycksfall (arbetsskada) snarast anmäls till vederbörandes försäkringsanstalt (se gällande bestämmelser om anmälan av arbetsskada).

Mom. 8 Friskskrivning

Friskskrivning skall av maskinbefäl omedelbart meddelas till rederiet.

Mom. 9 Anvisningsläkare

Rederiet är inte betalningsansvarigt för vård, som givits av i Sverige praktiserande läkare, som inte är ansluten till allmän försäkringskassa, om inte vårdkostnaden nödvändiggjorts av olycksfall eller sjukdomsfall av akut art eller uppkommit på grund av att den icke anslutne läkaren anvisats av rederiet.

§ 12 Pensionsföreskrifter och försäkringar

Mom. 1 Pension

Se härom mellan parterna träffat pensionsavtal.

Mom. 2 Tjänstegrupplivförsäkring

Beträffande tjänstegrupplivförsäkring för maskinbefäl – se mellan parterna träffat pensionsavtal.

Mom. 3 Trygghetsförsäkringar

Trygghetsförsäkring skall vara tecknad av arbetsgivaren i enlighet med den mellan SAF och PTK träffade överenskommelsen.

Arbetsskadeförsäkring (TFA) skall vara tecknad av arbetsgivaren genom anmälan till AMF.

Mom. 4 Olycksfallsförsäkring – tankfartyg

På fartyg, där lön utges enligt tanktariff, skall i händelse av dödsfall eller annan personskada, som bevisligen kan hänföras till fartygets egenskap av olje-, gas- eller kemikaliefartyg, utbetalas ett belopp, som anges i särskilda överenskommelsen (lönebilagan), till efterlevande såsom förmånstagare i händelse av dödsfall och till maskinbefålet vid annan personskada, medförande bestående förlust av arbetsförmåga eller nedsättning av densamma, med minst en tiondel (invaliditet), så stor del av detta belopp,

som svarar mot den av Riksförsäkringsverket jämlikt Lag om arbetsskadeförsäkring fastställda invaliditetsgraden.

Med efterlevande avses make/maka samt sådant barn eller adoptivbarn, som vid dödsfallet var i folkbokföringsregister i den försäkrades hemland antecknat som barn till honom/henne eller, när den försäkrade var medborgare i nordiskt land (Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island), även utan att dylik anteckning finns vid dödsfallet, sådant barn eller adoptivbarn, som också är nordisk medborgare, eller deras avkomlingar samt arvsberättigade föräldrar och adoptivföräldrar.

Finns inte annan efterlevande än make/maka, tillfaller hela det enligt första stycket utgående beloppet make/maka. Finns jämte make/maka andra efterlevande, tillfaller halva beloppet maken/makan. Belopp, som utges till andra efterlevande än make/maka, fördelas dem emellan enligt de regler, som gäller i Sverige för fördelning av arvfallen egendom.

Vad ovan sagts om make/maka skall i tillämpliga delar gälla även med försäkrad myndig, ogift maskinbefäl under äktenskapsliknande förhållanden sammanboende ogift kvinna eller man.

Maskinbefålet äger skriftligen förordna, att annan än ovan angivna efterlevande skall vara förmånstagare vid dödsfallet.

Mom. 5 Stödförsäkring

Det åligger Sjöfartens Arbetsgivareförbund att teckna kollektiv stödförsäkring för ombordanställda. Genom försäkringen ersätts skada på försäkrad egendom till följd av att någon olovligen bereder sig tillträde till låst rum, som disponeras av den anställde och där stjäls egendom eller förövar skadegörelse på densamma. Försäkringens omfattning begränsas till ett förstariskbelopp, som anges i särskilda överenskommelsen (lönebilagan). Försäkringen omfattar ej skada på eller förlust av kontanter samt resecheckar, postväxlar eller liknande värdehandlingar. Vid varje skadetillfälle gäller en självrisk på 100 kronor.

§ 13 Allmänna regler

Mom. 1 Bemanningföreskrifter

På fartyg, vars huvudmaskineri har en maskinstyrka om 3 000 kW eller därutöver, skall 4 maskinbefäl finnas anställda. Denna bestämmelse äger dock inte tillämpning på fartyg, som erhållit godkänt klassificeringsskällskaps certifikat för gång med periodiskt vaktfritt maskinrum samt uppfyller Sjöfartsverkets bestämmelser för sådana automatiserade fartyg.

Mom. 2 Kan automatiserat fartyg på grund av fel i automatiken eller av annan anledning inte drivas med periodiskt vaktfritt maskinrum under 30 dagar och däröver, skall fartyget bemannas med 4 maskinbefäl.

Mom. 3 Samråd vid antagande av personal

Vid antagandet av maskinpersonal skall såvitt möjligt inhämtas förslag från tekniska chefen.

Mom. 4 Automation och rationalisering

Anser Sjöbefälsföreningen, att i under avtalsperioden tillkommen ny typ av fartyg driftsförhållandena innebär förändring av arbetsuppgifterna ombord och om man genom automation eller rationalisering avser minska besättningen under vad gällande avtal förskriver, äger föreningen rätt att hos Sjöfartens Arbetsgivareförbund under avtalsperioden påkalla överläggningar beträffande ersättning utöver vad i avtalet stadgas.

Rederierna skall vid rationalisering och framtagande av nya fartygstyper samråda med såväl Sjöbefälsföreningen som den inom rederiet närmast berörda personalen.

Mom. 5 Brevväxling

Vid brevväxling mellan rederiet och fartyget i frågor rörande maskinteknisk drift bör – om brevväxlingen ej enligt gängse kutym förs med tekniska chefen – kopior av denna brevväxling tillställas denne.

Mom. 6 Kost och bostäder

Mom. 6:1 Mathållning vissa dagar

På lördags- ävensom på sön- och helgdagseftermiddagar, då kökspersonalen åtnjuter ledighet på grund av enligt Sjöarbetstidslagen eller jämlikt kollektivavtal inskränkt arbetstid, kan lagad mat inte påfordras. I stället skall för kvällsmålet avsedd torrkaffning utlämnas av kökspersonalen, innan denna avslutar sitt arbete för dagen.

Mom. 6:2 Intagande av måltid i salong

Teknisk chef äger inta sina måltider i salongen.

Mom. 6:3 Bostad och mässrum

Maskinbefäl skall ha egen hytt ombord. Fartygets mäss är avsedd för befälet och dess gäster och får inte utan tvingande skäl upplåtas för andra.

Mom. 6:4 Bostäder i vissa fall

Rederierna uppmanas att i nybyggen tillse, att bostadsutrymmen, som är avsedda för maskinbefälet, beträffande yttinnehåll och inredning svarar mot vars och ens tjänsteställning ombord. Även mera omfattande ombyggnader av bostadsutrymmena kan möjliggöra en tillämpning av den under denna paragraf nämnda principen.

Mom. 6:5 Fritt vivre

Maskinbefälet skall ha fritt vivre.

Mom. 6:6 Rengöring av mäss och hytter

Den dagliga rengöringen av maskinbefälets mäss- och sovrums utförs av annan personal än däck- och maskinpersonalen. Skulle härför erfordras anställande av ytterligare personal och kan dylik personal inte beredas författningssänlig bostad ombord, äger första meningen inte tillämpning.

På fartyg, där enligt Sjöfartsverkets beslut om minimibemanning intendenturpersonalen är fastställd till endast en person, får rengöringen utföras av däck- och maskinmanskaper, om anställande av ytterligare intendenturpersonal därigenom undviks.

§ 14 Dag-, kost- och traktamentsersättningar

Dag-, kost- och traktamentsersättningar utges enligt särskilda överenskommelsen (lönebilagan).

§ 15 Löner och lönetillägg

Mom. 1 Definitioner

Mom. 1:1 Med "tankfartyg" avses oljetankfartyg samt fartyg huvudsakligen avsett för förandet av komprimerad gas eller frätande och/eller giftiga vätskor.

Med "tankfartyg" avses även kombinerat oljetankfartyg och torrlastfartyg (malm och OBO), som för sådan last, som anges i föregående stycke.

Mom. 1:2 Med "torrlastfartyg" avses andra än i mom. 1:1 ovan angivna fartyg.

Mom. 2 Tariffregler

Mom. 2:1 Lönetarifferna för "tankfartyg" tillämpas för fartyg i mom. 1:1.

Mom. 2:2 Lönetarifferna för ”torrlastfartyg” tillämpas för fartyg angivet i mom. 1:2.

Mom. 2:3 För fartyg, som övergår från tankfartyg till torrlastfartyg gäller att tillämpad lönetariff för tankfartyg skall gälla t o m den dag fartyget är fritt från explosiv gas, dock minst för hela den kalendermånad, varunder övergången skedde samt därutöver för hela nästföljande kalendermånad.

Mom. 2:4 För fartyg, som övergår från torrlastfartyg till tankfartyg, gäller att tillämplig lönetariff för tankfartyg skall gälla fr o m första dagen i den kalendermånad, varunder övergången skedde.

Mom. 3 Lönetariffer

Maskinbefällets kontanta avlöning per månad utges enligt tariffen i särskilda överenskommelsen (lönebilagan).

Mom. 4 Tjänstetid, befattningar, lönesättning mm

Mom. 4:1 Beräkning av tjänstetid

Maskinbefäl, som varit inkallat till militärtjänstgöring i marinen, äger tillgodoräkna sig hälften av inkallelsetiden som tjänstgöringstid för erhållande av ålderstillägg, dock att teknisk chef och 1:e fartygsingenjör (fartygsingenjör), som efter sådan beredskapstjänstgöring återinträder i tjänst hos samma rederi eller rederier med samma redare (rederikoncern), äger tillgodoräkna sig hela inkallelsetiden som tjänstgöringstid för erhållande av ålderstillägg.

Mom. 4:2 Examenstillägg

Till maskinbefäl, som avlagt sjöingenjörsexamen, utges examenstillägg med belopp, som framgår av lönebilagan.

Mom. 4:3 Maskinbefälsassistent

Rederi kan i syfte att bereda blivande maskinbefäl tillfälle till kvalificerad sjöpraktik anordna assistenttjänstgöring ombord.

Den, som anställs för dylik tjänstgöring, skall ha genomgått lägst fullständig teoretisk utbildning för maskinteknikerexamen eller maskinist A.

Maskinbefälsassistent får ej åläggas ansvar för egen vakt utan skall vid tjänstgöringen biträda annat maskinbefäl.

Maskinbefälssistent anställs såsom övertaligt maskinbefäl utöver det antal befäl, som är fastställt i Sjöfartsverkets beslut om minimibesättning.

Lön till maskinbefälssistent utgör begynnelselönen för 2:e maskinist i lägsta fartygsgrupp minskad med 100 kronor.

Mom. 4:4 Elektroingenjör

Hinder möter inte för rederi att, där särskilda omständigheter föreligger, anställa elektroingenjör. En förutsättning härför är dock, att vederbörande genomgått 4-årig teknisk linje, elteknisk gren, avlagt examen med elteknisk inriktning vid tekniskt gymnasium eller teknisk fackskola, eller innehar annan därmed jämförlig utbildning.

Elektroingenjör, som efter avlagd examen arbetat i land som elektroingenjör, äger tillgodoräkna sig denna tid för erhållande av ålderstillägg.

Examenstillägg som till sjöingenjör utges till elektroingenjör, som avlagt examen enligt första stycket eller genomgått motsvarande utbildning.

Mom. 4:5 1:e gasingenjör och gasingenjör

På fartyg, som är specialbyggda för att föra gaslaster, kan anställas maskinbefäl, som handhar skötseln av den speciella tekniska utrustning, som finns på sådant fartyg. Lön till 1:e gasingenjör utges enligt tariffen för 1:e fartygsingenjör.

Lön till övriga gasingenjörer utges enligt tariffen för 2:e fartygsingenjör.

Mom. 4:6 Kylingenjör, biträdande kylingenjör

Tjänst som kylingenjör skall i alla avseenden jämsställas med tjänst som 1:e fartygsingenjör.

Tjänst som biträdande kylingenjör skall i alla avseenden jämsställas med tjänst som 2:e fartygsingenjör.

Mom. 4:7 Eltekniker

För att kunna påmönstra som eltekniker erfordras att inneha av Statens Energiverk utfärdad elektrikerbehörighet eller annan för befattningen likvärdig kompetens. Det åligger eltekniker att enligt maskinchefens direktiv delta i förekommande arbeten, vilka hänförs till maskinavdelningen.

Tjänst som eltekniker skall i alla avseenden jämsställas med tjänst som 2:e fartygsingenjör.

Mom. 4:8 Fartygens gruppindelning

Om tveksamhet uppstår ifråga om fartygsgrupperna, skall uppgörelse på anmodan av endera parten träffas mellan parterna.

Det största dödviktstonnaget skall användas vid inplacering av sk open/closed shelterdäckfartyg i tonnagegrupp.

Om fartygets maskinstyrka i kilowatt (effektiv effekt) enligt nedanstående tabell berättigar till inplacering i högre fartygsgrupp än antalet dw-ton, skall den i tabellen angivna gruppen gälla. Om tvist uppstår rörande maskinstyrkan på fartyg, skall den effekt gälla, som motortillverkaren uppger i nominell MCR kilowatt enligt ISO norm nr 3046/1.

Fartyg som nyregistreras i svenska skeppsregistret efter 31 december 2002 med en framdrivningseffekt om minst 6200 kW omfattas av följande:

Om den totalt installerade maskinstyrkan i kilowatt berättigar till en inplacering i högre fartygsgrupp än vad enbart framdrivningseffekten berättigar till skall utgående tariffön enligt fartygsgruppen som framdrivningseffekten baseras på räknas upp med högst en grupp.

(MCR = maximum continuous rating)

kW	Grupp	kW	Grupp
–2799	7	12800–14999	13
2800–4699	8	15000–17199	14
4700–6199	9	17200–19399	15
6200–8399	10	19400–21899	16
8400–10599	11	21900–	17
10600–12799	12		

Mom. 4:9 Befordran

Vid maskinbefäls befordran till högre grad inom samma rederi eller rederier med samma redare (rederikoncern) skall, då lönen i den högre befattningen är lika stor eller lägre än den, som senast utbetalats, maskinbefälet inplaceras i sådan åldersgrupp i gällande fartygsgrupp, att lönen är minst 5 procent högre än tidigare.

Mom. 4:10 Förflyttning

Maskinbefäl, som varit anställt i rederiet minst 2 år och därvid fortlöpande tjänstgjort i viss ordinarie befattning i viss fartygsgrupp, skall vid förflyttning på rederiets order till fartyg i lägre grupp bibehålla den lön, som gällde för den grupp han tidigare tillhört, intill dess lönen i den grupp han efter förflyttningen tillhör uppgår till det belopp, som gällde vid förflyttningen, såvida inte förflyttningen är föranledd av arbetsbristsituation.

Har maskinbefäl varit anställt i rederiet minst 5 år och därvid fortlöpande tjänstgjort i viss ordinarie befattning i viss fartygsgrupp, skall han vid förflyttning på rederiets order till fartyg i lägre grupp bibehålla sin inplacering i den högre lönegruppen, såvida inte förflyttningen är föranledd av arbetsbristsituation.

Har maskinbefäl, som varit anställt i rederiet minst 10 år och därvid fortlöpande tjänstgjort i viss ordinarie befattning, fyllt 50 år, skall vad i andra stycket ovan sagts gälla, även om förflyttningen är föranledd av arbetsbristsituation.

Mom. 4:11 Fri lönesättning till vissa tekniska chefer

För vaktfri teknisk chef, som innehar lägst maskinteknikerbrev, äger rederiet fastställa en lön, som överstiger den enligt gällande tariff utgående. Härvid skall hänsyn tas till lönesättningen för övriga ombordanställda.

Anser Sjöbefälsföreningen, att för teknisk chef på fartyg, som avses i föregående stycke, rederiet fastställt en lön, som understiger vad med hänsyn till omständigheterna är skäligt, skall förhandlingar upptas mellan parterna rörande fallet ifråga, varvid representant för rederiet skall anmodas närvara. Är parterna ense om, att för låg lön fastställts, utfäster sig Sjöfartens Arbetsgivareförbund att vidta åtgärder för att hos vederbörande redare söka vinna rättelse. Stannar parterna i olika meningar i ärende, varom här är fråga, får detsamma upptas till behandling i samband med förhandlingar om nytt kollektivavtal.

Mom. 4:13 När lönen skall börja utges och upphöra

Lön utges fr o m den dag vederbörande tillträtt sin anställning i rederiet. Har han dessförinnan på rederiets begäran överlämnat sjöfartsbok eller andra sedvanliga handlingar eller har han måst resa från anställningsorten för att kunna tillträda sin befattning, utges dock lönen fr o m den dag handlingarna överlämnades eller resan anträdades. Lönen löper t o m den dag vederbörande slutar sin anställning i rederiet ävensom under väntetid.

Med "väntetid" enligt detta avtal avses tid efter det den anställde lämnat sin befattning på fartyget utan att samtidigt frånträda sin anställning i rederiet och därunder antingen väntar på ny befattning i annat av rederiets fartyg eller – om anställningsavtalet uppsagts – under återstående uppsägningstid ävensom under tid mellan antagandet och tillträdandet av befattningen ombord. Detta medför, att samma förmåner, som skall utges enligt Sjömanslagens väntetidsbegrepp, skall utges även under tiden mellan antagandet och tillträdandet av befattningen ombord.

Mom. 4:14 Utbetalning av lön

Anställd kan inte fordra utbetalning av lön annat än när fartyg, på vilket han har befattning, ligger i hamn och ej oftare än var sjunde dag i samma land. Lönen skall betalas kontant, såvida den anställde inte begär anvisning på redaren. Betalning kan fordras i ortens myntslag efter den kurs, som bankinrättning på platsen betalar för det mynt, vari lönen är

bestämd. Skyldighet föreligger att vid anfordran visa, vad som betalats för ifrågavarande myntslag genom att förete avräkningsnota e d handling.

Vid vistelse i land, då anställningsavtal löper, kan anställd inte fordra utbetalning av lön oftare än en gång per kalendermånad.

Mom. 4:15 Lön vid dödsfall

Avlider anställd, utges lönen t o m dödsdagen. Förolyckas fartyget med man och allt utan att upplysning kan vinnas om tiden, då olyckan inträffade eller måste antas senast ha inträffat, skall vid beräkning av lönen så anses som om den anställdes död inträffat vid utgången av den tid, som skäligen bort åtgå för resan från det ställe, där fartyget sist avhörde, till bestämmelseorten.

Mom. 4:16 Lön till efterlevande

Om anställd, som avlidit under anställningen eller under tid, då han var berättigad till lön under sjukdom eller skada, som inträffat i samband med tjänsten, efterlämnar make/maka eller barn under 16 år, skall till dessa efterlevande utges ett belopp motsvarande den anställdes lön för en månad.

Mom. 5 Övriga kontanta förmåner och ersättningar

Mom. 5:1 Tillägg till ensamt maskinbefäl

På fartyg, som bemannas med endast ett maskinbefäl, utges till tekniska chefen ett tillägg med det belopp, som anges i lönebilagan.

Mom. 5:2 Vaktjänst utan biträde

Till vaktgående maskinbefäl utan biträde på vakt utges ett tillägg med belopp, som anges i lönebilagan.

Mom. 5:3 Kyllasttillägg till teknisk chef och 1:e fartygsingenjör

Till teknisk chef och 1:e fartygsingenjör på specialbyggt kyllastfartyg och eljest på fartyg med kyllastutrymme utges 4 procents tillägg på tarifflönen, berättigat ålderstillägg inberäknat, under tid då ombord förs sådan last, som påfordrar, att kyllastmaskineriet hålls i drift.

Ovannämnda tillägg utges till teknisk chef och 1:e fartygsingenjör på fartyg, som för kyllast i container, såvida han har att svara för skötsel av aggregaten till dessa containers och det förda antalet kylcontainers är minst 10 stycken eller deras totala lastvolym utgör minst 10 000 kubikfot.

Mom. 5:4 Kyllasttillägg till övrigt maskinbefäl

På fartyg med kyllastutrymme såväl som specialbyggt kyllastfartyg utges till maskinbefäl (teknisk chef och 1:e fartygsingenjör undantagna), som jämte ordinarie vaktjänst för huvudmaskineriet har att tillse kyllastanläggningen, ett tillägg om 4 procent på tarifflönen, berättigat ålderstillägg inberäknat.

Mom. 5:5 Carriertillägg

Till maskinbefäl, som på order av teknisk chef deltar i arbete ombord i carriers eller pråmar, utges ett särskilt tillägg med belopp som anges i lönebilagan.

Mom. 5:6 Bärgarlön

Maskinbefäl i utsjöbogser- och bärgningsfartyg avsäger sig all delaktighet i bärgarlön.

Mom. 5:7 Uniformsersättning

Om redaren fordrar, att uniform eller uniformspersedel skall bäras i tjänsten, skall han antingen tillhandahålla sådan eller ersätta med dess anskaffande förbundna kostnader. I de fall redaren inte enligt vad ovan nämnts bekostar uniform eller uniformspersedel, utges till maskinbefäl, som i tjänsten bär av Sjöfartens Arbetsgivareförbund och Sjöbefälsföreningen godkänd uniform, ett uniformsbidrag med det belopp, som anges i lönebilagan. Rederiet skall kostnadsfritt tillhandahålla erforderliga emblem och gradbeteckningar.

Orden ”i tjänsten” avser inte, att maskinbefäl under arbete i maskinrummet skall för att komma i åtnjutande av förmånen enligt denna paragraf behöva bära uniform.

Mom. 5:8 Ersättning för vissa certifikat och utbildningar

Sjöfartens Arbetsgivareförbund åtager sig tillse att medlemsföretagen ersätter de anställda befälens kostnader för sådana, av myndigheter föreskrivna certifikat och specialbehörigheter som fordras för upprätthållande av befattningen nödvändiga - av myndigheterna föreskrivna – specialutbildningarna.

Mom. 5:9 Ersättning för förlust av personlig egendom

Ersättning till den ombordanställda utges för förlust av personlig egendom vid fartygs förolyckande eller till följd av sjöröveri eller brand eller annat haveri, som drabbat fartyget, med högst det belopp, som anges i lönebilagan.

Ombordanställd, som bevisligen förlorat instrument, böcker, verktyg eller dylikt, som denna för tjänstens skötande medfört, har rätt att utfå särskild ersättning härför med belopp som, där ej annat avtalats, skall beräknas efter nyanskaffningsvärdet av det förlorade.

Ersättning för förlust av personlig egendom kan endast erhållas för effekter i egentlig mening och ej för varor avsedda för försäljning, privat konsumtion, gåva eller medtagna ombord för annans räkning.

Det åligger vederbörande att på heder och samvete bekräfta sanningsenligheten av lämnade uppgifter angående förlorad egendom.

Mom. 5:10 Krigsförlisningsersättning

Till maskinbefäl på fartyg, som förlist till följd av krigshändelse, utges såsom extra ersättning ett belopp som anges i lönebilagan utöver de förmåner, vilka tillkommer vederbörande enligt mom. 5:8. Samma ersättning får jämväl, om det med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt, utges i fall då fartyg utsatts för krigshändelse men till följd därav inte totalförlist, under förutsättning likväl, att besättningen nödgats överge fartyget till sjöss. Skulle enighet mellan parterna inte kunna uppnås rörande dylikt fall, skall detsamma upptas till gemensam undersökning i syfte att bringa tvisten till tillfredsställande lösning.

Mom. 5:11 Lönetillägg vid krigsrisk

Ett särskilt tillägg om 10% på tarifflönen skall utges till besättningen på fartyg som chartrats och för främmande makts räkning transporterar material och eventuella trupper som är destinerade till en pågående eller nära förestående krigsoperation.

Tillägget utgår från det att fartyget anlant till lastningshamnen till dess fartyget slutlossat och avgått från destinationshamnen. Under samma tid skall besättningen omfattas av krigsolyckfallsförsäkring. Tillägget kan inte utgå samtidigt som krigsriskersättning utgår.

Mom. 5:12 Ersättning vid arbetslöshet på grund av fartygets förolyckande

Går det fartyg, på vilket anställd har befattning, förlorat till följd av sjöolycka eller förklaras det efter sjöolycka inte vara iståndsättligt och kan den anställde inte beredas anställning, som faller inom det tidigare anställningsavtalets ram inom rederiet (rederikoncernen), och måste uppsägning ske, skall därvid iaktas uppsägningstid enligt vad därom är avtalat. Är den anställde arbetslös vid uppsägningstidens utgång, har han rätt till lön för tid han av sådan anledning är utan anställning, dock högst för två månader. Från tvåmånaderslönen skall avdras den lön han erhållit under uppsägningstiden.

Den anställde äger också rätt till fri hemresa med underhåll till sin hemort och lön under resan i den mån sådan inte utges enligt vad som stadgas i första stycket detta moment. Resan skall anordnas på sätt som anges i 33 § SML.

Mom. 5:13 Handledararvode

Till maskinbefäl, som ansvarar för högskoleelever under praktisk befälsutbildning ombord, utbetalas ett särskilt tillägg med belopp som anges i lönebilagan. Tillägget utges endast under ombordtid och då högskoleelever – som ej är anställda – erhåller praktisk utbildning ombord.

Mom. 5:14 Obehörighetstillägg

Om på fartyg, där enligt minimibesättningsbeslut det skall finnas två maskinbefäl anställda, 1:e fartygsingenjören inte har föreskriven behörighet, utges till behörig teknisk chef ett tillägg på tarifflönen.

Skall enligt minimibesättningsbeslut det finnas tre maskinbefäl anställda och har 2:e fartygsingenjören inte föreskriven behörighet utges ett tillägg till behörig teknisk chef och till behörig 1:e fartygsingenjör.

Är tekniska chefen och 2:e fartygsingenjören behöriga men inte 1:e fartygsingenjören, utges ett tillägg till tekniska chefen.

Om varken 1:e eller 2:e fartygsingenjören är behöriga utges ett tillägg till behörig teknisk chef.

De olika tilläggen utges med belopp som anges i lönebilagan.

Maskinbefäl med utländsk examen, som genom resolution från Sjöfartsverket kan erhålla behörighet för tjänsten, är skyldig att söka sådan resolution.

Som obehörigt maskinbefäl jämställs i detta sammanhang även de maskinbefäl som från Sjöfartsverket erhållit tillfällig dispens för att upprätthålla viss befattning.

Mom. 6 Lönesättning för maskinbefäl

Följande grundläggande principer gäller för lönesättning för maskinbefäl.

Mom. 6:1 Maskinbefäl skall ha viss fast månadslön.

Lönesättningen skall vara individuell och differentierad.

Lönerna skall bestämmas med hänsyn till ansvaret, utbildningen och svårighetsgraden i respektive befattning och det enskilda maskinbefälets sätt att uppfylla dessa krav. Lönen bör öka med stigande ansvar och svårighetsgrad och med maskinbefälets prestation och duglighet. Även marknadskrafterna påverkar löneavvägningen.

Någon skillnad i lönesättning på grund av kön skall ej förekomma. För äldre maskinbefäl gäller i och för sig samma principer som för yngre maskinbefäl.

Mom. 6:2 Lönerna för maskinbefäl, som leder underställd personal, bör bestämmas med beaktande av löneläget för de underställda. Det är av vikt, att inom de områden där inga speciella omständigheter föreligger, en tillfredsställande marginal upprätthålls mellan lönerna för sådant maskinbefäl och den underställda personalen. Bland motiven för detta är dels det ansvar, som maskinbefälets funktion innebär, dels vikten av att säkra rekryteringen till sådana befattningar. Vid en lönejämförelse måste emellertid beaktas även förmåner vid sidan av kontantlönen.

Mom. 6:3 Begynnelselönen för maskinbefäl skall fastställas med beaktande av principerna i mom. 6:1 och 6:2.

Den lokala sjöbefälsklubben eller motsvarande vid rederiet har rätt att på begäran för internt bruk få kännedom om senast redovisade genomsnittsförtjänst för vuxna arbetare vid rederiet.

Löneparagrafens innehåll förändrar inte det förhållandet, att avtalet innehåller tarifflöner.

Mom. 7 Finansiering av sjöfartshögskoleelevernas fartygsförlagda utbildning

För varje avlönat maskinbefäl erlägger arbetsgivaren en avgift per månad i syfte att bidra till täckandet av det enskilda rederiets kostnader i samband med sjöfartshögskoleelevernas fartygsförlagda praktikperiod enligt närmare föreskrifter från SARF.

§ 16 Kollektivavtalets tillämpning och giltighet samt förhandlingar

Mom. 1 Avtalets giltighetstid

Detta avtal tillämpas fr.o.m. 1 februari 2020.

Mom. 2 Uppsägning och förhandlingar om nytt avtal

Se särskilda överenskommelsen (lönebilagan).

Göteborg och Stockholm den 16 december 2020

SJÖFARTENS ARBETSGIVAREFÖRBUND

Lars Andersson

SJÖBEFÄLSFÖRENINGEN

Mikael Huss